

Spomini iz otročjih let.

(Piše Ludovik Črnej.)

6. Izpusti jo!

Otrok je pač otrok: nekatere lastnosti jednačijo vso mladino. Tako n. pr. imajo dekleta skoro brezizjemno s punčikami veselje, tako dečki radi navadno ptice lové. — Tudi jaz sem bil deček, in kdo se bi tedaj čudil, da sem imel s ptičjim lovom veliko opravka! Majhen sem še bil, a kletko, v katero se lové sinice, znal sem že dobro napraviti. — Kdo me je bil naučil te umetnosti, ne vem več, a ko bi tudi vedel, ne bi vam povedal: čemu bi neki koga drugega tožil — naredil sem kletko sam! A ne le naredil, tudi nastavl sem jo! — V našem vrtu je še sedaj tista sliva z nizkim deblom in štirimi skupnimi vejami, med katerimi je slonela moja kletka kakor pribita.

Vso jesen je bila že nastavljena, a skrbno so se je ogibale sinice. Ni še bilo namreč snega in dobile so drugod za silo živeža. Neko noč pa je zapadel sneg in v jutru je bila kletka zaprta. Kako hitro sem bil pri njej! Nič se nisem izogibal snega, da sem ga dobil polne črevlje. Rahlo vzamem kletko izmed rogovil in — hajdi ž njo v sobo!

Odprem notranje okno in lepo nastavim kletko, da bi zletela sinica med šipe, kakor sem bil opazil nekje drugod. Srce mi je kar plalo, ko sem počasi odpiral pokrovček. Odpiram, odpiram, odprem — a sinice ni! Kletka je bila polna snega. Lahko si mislite, da sem bil malo nevoljen: polni črevlji snega, sinice pa ne!

Kmalu pa je bila kletka zopet nastavljena in proti večeru sem vlovil zares sinico. Oj, kako vesel sem jo gledal, ko je sirota skakala v oknu, dokler ni naposled utrujena zaspala v koticu. Drugi dan je začela zobati bučino seme in zapela je trikrat »cicipe«. V nekaterih dneh se je popolnoma udomačila, veselo je skakala po omrežju, zobala je in pela. A to ni trajalo dolgo. Postajala je vedno bolj otožna. Mirno je čepela v kotu in le, kadar je letel kak drug ptič mimo okna, povzdignila je glavico in zacvrčela žalostno »cifi« »cifi.«

Vi ne veste, kaj je pomenil ta glas in tudi jaz bi ne vedel, ko bi mi tega ne bili razložili moja mati, ki so ptičice umeli. »Ali ne slišiš«, rekli so, »siničice, kako toži? Žalostna je postala, ker je zaprta, ker ne more kakor prej skakati s svojimi sesticami od vejice do vejice.

Ti si jo zaprl in ji vzel po krivici prostost, katero ji je dal ljubi Bog! Le pomisli, kako rad si ti prost pod milim nebom. Rajši zmrzuješ, nego da bi ostal pri nas v topli sobi. Kaj bi neki počel, ko bi bil sam zaprt v majhni izbici? Vidiš, ti bi bil nesrečen in tudi sinica je nesrečna. Da-si ima dovolj hrane, pojema vedno bolj in bolj, dokler je ne bode rešila smrt neznosne ječe. Žalostna še pozdravlja druge ptice v slovo: »Kako srečne ste vi tam zvunaj, a jaz tukaj zaprta umiram!« — »Oj, mati,« zakličem ganjen, »kaj vendar naj storim, da jo rešim?« »Izpusti jo!« rečejo mati. Na podstrešju je v zaboji zadnjega, slabjšega zrnja; natrosi ga pticam, da ne bodo preveč stradale!« Odprl sem okno in sinica je zletela na bližnjo jablan in veselo je zapela

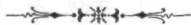
»cicipe, cicipe«. Oj, kako mi je dobro del ta glas! Bilo mi je kakor človeku, ki si je pomiril hudo vest.

Odrgral sem pokrovček od kletke, v katero sem nasul zrnja, in jo položil na vrt. Ptice so se bale nekaj časa, a ko so videle, da ni nič nevarnega, priletele so trumoma in si polnile izstradane želodčke. Tudi moja sinička je bila med njimi. — Kako življenje je bilo odslej v našem vrtu! Od ranega jutra do poznega večera so prihajale in odhajale ptice, a vsaka je po svoje zapela in hvalila Boga in menda tudi mene, ki sem jim dan na dan dajal živeža, dokler se ni vrnila iz južnega potovanja mila pomlad, ki pogrinja vsako leto velikansko mizo z zelenim, krasnopisanim prtom, a nanj polaga najrazličnejše sladkarije, da si jih vsak drobni krilatec izbira po volji.

In vse leto je bilo veselo pri nas. V obližju je gnezdilo mnogo ptic, ki so prepevale tako ljubko, da je kar kipelo človeško srce. A ne le pele, tudi mrčese so zobale ptičice in nam tako obilo koristile.

Preljubi moji otroci, ki ste brali do semkaj, berite še sledeče vrstice in uslišite mojo prošnjo! Ne bodite sovražniki milih ptičic, ne preganjajte jih, ne razdirajte jim težko pripravljenih hišic — gnezd, ne jemljite jim mladičev in ne lovite jih! Bodite jim usmiljeni prijatelji in pomagajte jim, kjer jim morete! Nastavljajte jim valilnice in trosite po zimi drobtinice ali zrnje stradalnim sirotkam ter bodite uverjeni, da ne bodele ničesar zastonj storili; kajti ljubi Bog, ki ni le naš dobri Oče, ampak tudi Oče vsakega ptička, da, vsakega najmanjšega črvička, poplačal vam bo vse!

(Dalje.)

Vidkovi lasjé.

Videk vzdise,
Solze briše
In domov hiti,
Dečkov roj kriči:
„Dolgi kodri
Niso modri;
Kratke pameti je ta,
Kdor ostriči se ne dá.
Dolgi kodri
Niso modri.“
Mati stol pripravijo,
Vidka nanj postavijo,
Škarje vzamejo v roké,
Cik! ostrižejo lasé.
Videk ven hiti,
Dečkov roj kriči:
„Kratki kodri,
Ti so modri;
Bistre pameti je ta,
Kdor ostriči rad se dá.
Kratki kodri,
Ti so modri.“

Greg. Gornik.